

La Conselleria de Treball ha convocat una roda de premsa per informar sobre diferents dades econòmiques i d'ocupació. En el transcurs d'aquesta roda de premsa s'ha de lliurar als mitjans de comunicació el dossier que teniu a continuació i que us han passat per revisar lingüísticament. Redactau-lo de bell nou fent-hi els canvis necessaris a fi d'obtenir un text correcte des del punt de vista ortogràfic i gramatical, i coherent des del punt de vista de les convencions i les normes d'estil.

La precarietat laboral alenteix el creixement de l'economia a mitjà termini **Novembre de 2017**

Les dades econòmiques situen un escenari de recuperació que malauradament no es trasllada al conjunt de la població si tenim en compte la precarietat en el mercat de treball i la persistent desigualtat social. Mentre que diferents institucions internacionals alerten sobre els perills inherents al caràcter estructural de la subocupació, en el mercat laboral s'anuncia un alentiment en la creació d'ocupació i assistim a la primera baixada del salari mitjà des de fa més de deu anys.

L'explicació rau en dues qüestions. En primer lloc, la precarietat que s'ha instal·lat en el mercat de treball en el marc de les polítiques d'ajust i les reformes laborals i que posa en evidència la recent publicació de l'Enquesta de Població Activa (INE). Així:

- El 76,5 % dels i les treballadores de les Illes Balears a temps parcial (328.000) van guanyar menys de 1.000 € (salari a temps complet)
- Un 50,9 % dels assalariats/des amb contracte temporal varen tenir un salari inferior a 1.299 € per un 22,6 % d'assalariats amb contracte indefinit
- El salari mig dels que no tenen més que l'educació primària és de 1.383,7 € per 2.380,4 dels que tenen educació superior
- El 71,2 % dels menors de 25 anys té un salari brut mitjà inferior a 1.229,3 €
- La bretxa de gènere es manté prop del 25 % amb un salari mitjà dels homes de 27.514,06 € i de 20.946,56 € per les dones

En segon lloc, tal i com alerten els estudis recents, existeix un dèficit d'oferta que no queda reflectit a les estadístiques a l'ús i que explica perquè la creació d'ocupació no s'ha vist acompanyada d'un augment dels salaris. Així:

- Tot i reduir-se més l'ocupació (8 %) que el nombre d'actius (5 %), s'han reduït encara més el nombre d'hores treballades (15 %) de 124.388 milions (2008) a 105.272 el 2016
- Si sumam el nombre de parcials involuntaris a les Illes Balears, als *desanimats* i als inactius hi ha 783.711 persones que pateixen un dèficit d'oferta al mercat de treball
- Els 261.965 treballadors parcials involuntaris suposa per si sol un dèficit d'oferta de 130.000 llocs de treball

Aquest desajustament que llastra la recuperació dels salaris requereix de mesures específiques en el mercat de treball en el marc de la recuperació econòmica que, per ser sostinguda en el temps, i menys vulnerable als cicles econòmics necessita d'un creixement inclusiu.

1. L'economia balear, un escenari ambigu:

Les dades de l'economia balear dibuixen un escenari positiu. Amb la recent dada trimestral de creixement interanual del PIB balear (3,5 %), l'augment de les exportacions (del 8,8 % fins l'agost), els beneficis empresarials que, després de tres anys de creixement, superen els nivells previs a la crisi (2007), i la inflació a tan sols 0'6 % per sobre la de la zona Euro (1,5 %), els indicadors suggereixen una sortida enèrgica de la crisi. Tanmateix quan s'observen l'evolució dels salaris la qualitat de l'ocupació que es crea i l'extensió de la pobresa i de la desigualtat, que resten, sembla, ben presents, resulta evident que la riquesa que s'està generant no arriba al conjunt de la ciutadania.

No funcionen els mecanismes de redistribució i són molts els experts, fins i tot d'institucions i organismes habitualment tan poc crítics com el Fons Monetari Internacional, el Banc Central d'Europa o fins i tot el supervisor bancari espanyol, els que alerten sobre els efectes de la pèrdua de poder adquisitiu, el caràcter estructural de la subocupació i la necessitat de recuperar progressivitat fiscal, gravant més les rendes més altes, i de potenciar el creixement inclusiu mitjançant la pujada dels salaris i la inversió en l'economia i en la població.

El perill no és ja tan sols el d'una dècada perduda pels excessos del finançament de l'economia, sinó el que no s'aprofita el creixement per estroncar les ferides socials, recuperar la tan necessària cohesió, i invertir en l'actualització d'un model productiu, al que li manca estabilitat i li continua sobrant vulnerabilitat davant l'impacte de futurs canvis de cicle econòmic a nivell global. Com coincideixen els experts, la desigualtat és un factor que escurça els cicles de creixement i que potencia les conseqüències negatives de la crisi, i fer-li front ha de ser una prioritat en l'estratègia econòmica i del teixit productiu.

2. El mercat de treball: La recuperació que no arriba:

Les darreres dades de la contractació i de l'atur registrat (EPA Oct. 2017), mostren una aturada en la creació d'ocupació amb un increment intermensual del nombre d'aturats sensiblement superior al del 2016 (3,67 % enfront el 1,62 %). Aquesta tendència la compartim amb altres 9 comunitats autònomes a l'Estat. No es tracta per tant d'un factor que es degui al context de manca d'estabilitat política, si no que té un caràcter estructural, i mostra la feblesa de la recuperació del mercat laboral, en el que la precarietat s'ha instal·lat amb força. Al mateix temps, la recent publicació de la Enquesta de Població Activa (2016), mostren que per primera vegada en deu anys el salari mitjà a les Illes Balears ha baixat, amb una pèrdua de 51,75 € mensuals, que suposa un descens del 2,6 %. Si se li suma l'augment de la inflació del 0,1 %, la pèrdua de poder adquisitiu és del 2,7 %, en un entorn d'inflació amb tendència a l'alça (inflació energètica...) i que en termes interanuals al setembre estava al 2,1 %. Això té un impacte directe en les rendes de les llars, que en la seva major part, provenen del treball, i limita per tant la demanda, amenaçant el creixement.

La precarietat entesa com «absència d'un treball de qualitat que garanteix unes condicions dignes de vida» es manifesta en la inestabilitat de la relació laboral, en la inadequació de les condicions de treball i salarials a les necessitats i capacitats del treballador/a, i malauradament es concentra en col·lectius com les dones, els treballadors/es poc qualificats i els i les joves. Una forma de precarietat que ha augmentat amb força en el marc de la crisi és la dels treballadors i treballadores parcials involuntaris. Des del començament de la gran recessió el nombre de treballadors parcials ha augmentat en un 11 % (2008-2016) fins arribar als 462.900, amb una taxa de parcialitat del 14 % (21,73 % en el cas de les dones, per 7,14 % en el cas dels homes). Tot i així el que esdevé especialment significatiu és l'increment del 80 % (2008-2016) en el nombre de treballadors/es parcials que voldrien treballar a temps complert, i que avui a les Illes Balears compta 261.965 persones.

Com revela l'explotació per trams salarials de l'EPA, al 2016 el 76,5% dels treballadors/es balears a temps parcial (328.900) van guanyar menys de 1.000 € (salari brut a temps complert), i, en relació al salari a temps complert, la diferència es fa palesa especialment al tram més baix (427 respecte a 626 euros). Com mostra un estudi recent d'Eurofound (Inwork poverty), el risc de pobresa laboral dels treballadors/es a temps parcial és quatre vegades superior al dels que treballen a temps complert i afecta al 30% dels parcials involuntaris.

